

Izjava vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostno pisma ne sprejemamo in rokopiši se ne vračajo.

Izjavljamo in odgovorimo urednik Stefan Godina. Lastnik koncesije lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge s omejenim poročkom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastonj. Številke po 10 vinarjev.

Oglašni račun na milimetre v širokosti ene kolone. Cena: Oglašni trgovci in obrtniki mm po 10 vin. Ogratnice, zahvale, poslanice, oglašni denarni zavodov mm po 20 vin. Oglašni v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglašni po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašni sprejemni oddelček „Edinosti“ v. ročn. in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilni št. 841.657

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska fronta. — Italijanske akcije v Judikarijah. Posamezni napadi odbiti. Obstrelejanje Gorice.

Srbsko bojišče. — Naše čete z naskokom zavzele črnogorsko postojanko pri Vrani Gori. 2.300 ujetih. Popoln poraz Francozov in Angležev v Macedoniji.

Rusko bojišče. — Nič novega.

Zapadno bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov.

Turška bojišča. — Položaj v splošnem neizpremenjen.

Razno. — Grška umakne čete iz solunskega okrožja. — Juanski kitajski cesar.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 14. (Kor.) Uradno se objavlja: 14. decembra 1915, opoldne.

Delovanje Italijanov v Judikarijah se nadaljuje. Posamezni manjši napadi sovražnika so bili odbiti. Ob česti v St. Petru se nahajajoči del Gorice je bil zopet obstrelejan.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijanska zbornica.

RIM, 13. (Kor.) Zbornica je nastopila počitnice do 1. marca 1916. Pred odhodom je izjavil ministrski predsednik Salandra, da je prepričan, da žele vsi poslanci brez izjeme časten in vreden mir, ki ga je mogoče doseči samo potom zmage. Vsi morajo v doseg končnega cilja složno prispevati po svojih močeh. Vlada bo delala neutrudljivo, da napravi dušo naroda odprano. Ministrski predsednik je končal s pozdravom na čete, brodovje in kralja.

Naši letalci na Jugozapadu.

DUNAJ, 14. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Krajevne razmere na naši bojni fronti proti Italiji so stavile letalskim poizvedovanjem naloge, ki pripadajo najtežjemu vseh svetovne vojne. Povprek preko letalne smeri ležeča pogorja Alp, ki se v dozdnevno nepremagljivih kulisah zoperstavljajo vsakemu poizvedovalnemu poletu, silijo naše letalce, da morajo opazovati iz višav, ki so bile doslej popolnoma nove za vojno poizvedovanje. Poleg gorskih višin, ki se dvigajo povprečno do 3000 metrov, je treba računati tudi s sovražnikovim delovanjem, ki prihaja do veljave s svojo artiljerijo s postojanki, ki so nad 2000 metrov visoko gori, in s pehotnimi ter strojnopuškarnimi oddelki, ki se nahajajo na najvišjih vrhuncih. Ob normalnih razmerah, kakor so n. pr. na soški fronti, se vrše poizvedovanja iz višine 1500 do 2000 metrov. Če se računa ista višina za polet čez Alpe, bi bila to povprečna letalna višina okoli 5000 metrov. Ker piloti seveda ne lete vedno v takih višavah, temveč se morajo spuščati globoko dol, so tudi poseben izpostavljeni nevarnosti, da jih zadenejo. Terenske razmere tudi zahtevajo brezpogojno zanesljivo delovanje motorja. Ako bi motor odpovedal kadaj iz tehniških vzrokov, ali bi ga sovražnik kroleže pokvarile toliko, da bi ne mogel več delovati, potem je skoraj popolnoma izključeno, da bi mogel letalec pristati za silo. Doline so v dnu povprečno široke komaj 200 metrov in rastejo po njih gosti gozdovi; planot na vrhovih apneniških hribov ni, tako, da more letalo zdrkniti na tla samo v širših dolinah, ki pa se nahajajo največkrat šele v veliki razdalji od fronte. Meteorološke razmere v gorovju so take, da se kar naenkrat stvarjajo megla in oblaki, pilota, ki se vrača domov, postavlja večkrat pred popolnoma nepričakovano nalogo, da mora iz višave 4000 metrov prodrati skozi oblake, kar lahko povzroči veliko nevarnost, da se letalo razbije ob strmih gorskih grebenih. Tudi na severu velikega povprečnega razora, ki ga tvori Rienza in Drava, so gorovja, ki sežejo daleč v normalno lego obklopi in so povod, da se morajo letala spuščati na tla v tem ozkem prostoru med severom in jugom. Vpliv vetra povzroča popolno negotovost hitrosti in poletne smeri. Skladni oblakov, ki so debeli do 600 metrov, ne dopuščajo druge orientacije, kot one s kompasom. Letanje po onih redkih povprečnih dolinah, kjer je polet mogoč v manjših višavah, pa je izključeno zaradi velike razsežnosti zasledenih podolžnih grebenov in tudi zato, ker se mora zaradi hribov, ki omejujejo deline, tudi tu trajno letati v velikih višavah.

Ze meseca oktobra, v času, ko so bile večinoma vse gore brez snega, je bil mraz tako velik, da je bila razlika med temperaturo v dolini in v višavi 31 stopinj. Meseca novembra, ko je sneg obeljal že do višave 800 metrov, je temperatura znatno padla in je prihajala vedno bliže minimumu 37 stopinj. Kake zahteve stavi potem v takem mrazu takle vijakov veter pilotom in opazovalcem, more pojmiti samo tisti, ki pozna letanje v gorovju.

Popolnoma različno ogreva solnce severno in južno pobočja gora, preko katerih se mora vedno letati zaradi ozkih dolin. To neprestano pretakanje zraka je vzrok najhujšim vetrovnim sunkom, vsled katerih so padci po 150 metrov nekaj vsakdanjega. Tudi nepremagljiv pritisk odzgor preprečuje večkrat vsak vzlet in tako tudi potem opazovanje. Iz teh tehničnih vzrokov se tudi doslej ni noben Italijan upal čez pravo gorovje in se pač tudi ne bo upal nobeden, če popolnoma ne izpremeni svoje navade, da poizvedujejo samo toliko preko fronte, da morejo v silo še zdrkniti na tla za svojimi črtami.

Težave, s katerimi se morajo boriti opazovalci, so tudi v najožji zvezi s talnimi razmerami. Vsled naravnih nam velik letalne višine se vidijo postojanke zelo zmanjšane in obrisi zaradi pogostoma nastopajoče gorske megle zelo nejasno. Globoke doline od severa proti jugu in zapada proti vzhodu zahtevajo za poizvedovanje v majhnem obsegu po dva poleta ob popolnoma različnih dnevnih časih, ker so, če jih ne obseva solnce, v temni senci in se ne vidi dosti v njih. Široki predeli so pokriti z gozdom, ki na južnih pobočjih sega do 1900 metrov visoko in tako večkrat zakriva sovražne postojanke. Ledniške groblje in griže imajo večkrat take oblike, da se človek lahko moti, ali so naravne ali pa umetno narejene. Plaz poleg plazov, laberija, vrhunec poleg vrhunca, dolinice poleg dolin, vse to silno otežuje podrobno orientacijo. Opazovanje s strani je nemogoče zaradi velike letalne višine in zaradi globoko zarezanih dolin. Letalec je zato prisiljen, da mora večkrat napravljati isto pot, in ne more niti poizkušati, da bi se tudi le za las izogibal ognju sovražnih odračalnih topov, ki ga obstrelije z velikansko porabo municije.

Razmere, v katerih delujejo naši letalci v Alpah, so pač take, kakor jih gotovo ni na nobenem drugem bojišču sveta.

Srbsko bojišče.

DUNAJ, 14. (Kor.) Uradno se objavlja: 14. decembra 1915, opoldne.

Južno Plevlja so naše čete zavzele z naskokom črnogorsko postojanko na Vrani Gori. V ozemlju severno Beran je bilo ujetih zopet 2.300 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BERLIN, 14. (Kor.) Veliki glavni stan, 14. decembra.

Jugozapadno in južno Plevlja so avstrijske čete vnovič omajale sovražnika. Tamkaj in v vzhodnih črnogorskih gorah je bilo ujetih 2500 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOFIJA, 13. (Kor.) Uradno poročilo o operacijah dne 12. t. m. pravi: 12. decembra bo zgodovinski dan za bolgarsko armado in bolgarski narod. Na ta dan je zasedla naša armada zadnja tri mesta, ki so se nahajala v rokah sovražnika: Dojran, Gjevgljelo in Strugo. Srbi, Angleži in Francozi so dobili zadnje udarce na bregovih Dojranskega in Ohridskega jezera. Macedonija je sedaj odrešena. Noben sovražni vojak se ne nahaja na macedonskih tleh. Operacije na ta dan so se vršile sledeče: Po včerajšnjem porazu Angležev in Francozov na levem bregu Vardarja in razbijanju njihovega centra pri Furki, so se umaknili nasproti na nevtralnno grško ozemlje, zasledovani od grške meje. Okoli poldneva je bil zavzet Dojran. Naše čete so bile pri vzhodu navdušeno pozdravljene in posute s cveticami. Tu izvršeni ujetniki in mrtvi in ranjenci pripadajo v glavnem 10. in 22. angleški diviziji, ki definitivno razbiti in ste ostavili pri umikanju topove, puške, municijo itd. Plen se šele seštevja. Ujeti smo 200 mož. Naše na desnem bregu Vardarja Francoze zasledujejo kolone so vrgle sovražnika na grško ozemlje. Ob 5½ popoldne je bila zavzeta Gjevgljela. Francozi so zažgali in razstrelili pri umaknitvi kolodvor, vojašnice, bolnišnice in železniški most čez Vardar. Armada generala Sarrailla je južno črto Gjevgljela - Dojran vržena na grško ozemlje. Pravičnost zahteva, da se konstatira, da se bojujejo Francozi mnogo hlabreje kakor pa Angleži. Dosedajšnji operaciji proti nam se je udeležila cela ekspedicijska armada, obstoječa iz 97.000 Francozov in 73.000 Angležev s 600 poljskimi topovi, 130 gorskimi topovi in 80 teškimi havbicami. — Zadnji ostanek srbske armade, ki se umikajo preko Bitolja, Ohride in Struge v Albanijo, so se po porazu pri Ohridi umaknili na levi breg Črnega Drina. Danes ob jutranjem svitu so naše čete prekoračile pri Strupi Drin in energično napadle Srbe, pri čemer so ujele 400 mož in uplenile 3 topove. Zasledovanje proti Elbasanu se nadaljuje. Zasledovanje Angležev in Francozov je bilo začeto ustavljeno.

CETINJE, 12. (Kor.) Uradno poročilo z dne 10. decembra: Na vsej fronti se nadaljujejo predstražni boji, tekom katerih smo ujeli 30 mož.

RIM, 12. (Kor.) Črnogorski generalni konzulat objavlja sledečo brzojavko s Cetinja: Sovražnik je dne 9. decembra zopet srdito, a brezuspešno napadel naše postojanke pri Metarugi. Ujeli smo 30 mož. V smeri Sjenica - Brodarevo se je nadaljeval boj ves dan brez uspeha sovražnika.

CETINJE, 13. (Kor.) Uradno črnogorsko poročilo z dne 11. decembra: Popoldne ste vrgli dve avstrijski letali 7 bomb na Skader, ne da bi povzročile kako škodo. Popoldne je 5 drugih letal vrglo 16 bomb na Bar. Dve ste padli na vrt prestolonaslednika Danila, ena je eksplodirala v skladišču tobačne rešije, a je napravila le neznatno škodo. Dve bombi, vrženi na Učinj, ste ubili par vprežnih živali.

RIM, 13. (Kor.) Črnogorski generalni konzulat objavlja sledečo uradno brzojavko s Cetinja: Dne 12. decembra boji prednjih oddelkov na vsej fronti brez rezultata. Ujeli smo pri tem 35 mož.

Delovanje naših in nemških podvodnikov v Sredozemskem morju.

DUNAJ, 14. (Kor.) Kakor se poroča c. kr. brz. kor. uradu z merodajne strani, je bilo od pričetka angleško - francoske solunske ekspedicije v Sredozemskem morju potopljenih: 2 francoska prevozna parnika s četami, skupno 11.051 ton, 6 francoskih parnikov z vojnimi materialom, skupno 22.135 ton, 6 angleških pomožnih križark in prevoznih parnikov za čete, skupno 37.612 ton, 19 angleških prevoznih parnikov z vojnimi materialom, skupno 71.567 ton in 1 japonski prevoznik parnik z vojnimi materialom, skupno 5.118 ton. Skupno naložbena zmožnost teh 34 sovražnih ladij je znašala okoli 200.000 prostornih ali 150.000 utežnih ton. Za prevoz tega blaga bi bilo potrebnih okoli 200 vlakov po 50 tovornih vozov. Iz delnega prikrižanja teh izgub po sovražnem časopisu je mogoče sklepati, da so bile v vojaškem oziru zelo pomembne. Počasno izvrševanje solunske ekspedicije je v nemalno oziru pripisovati uspešnemu delovanju avstrijskih in nemških podvodnikov v Sredozemskem morju. Ne oziraje se na direktno izgube, je bilo težko računati, s kolikim delom za Solun določenega blaga je mogoče priti tjakaj. To je moralo povzročiti veliko negotovost in zmešnjavo in to bo tudi vnaprej, ker podvodniki uspešno nadaljujejo svoje delovanje. Vrh tega so podvodniki centralnih držav v oktobru in novembru pravčasno potopili še več parnikov, ki niso imeli na krovu niti čete niti vojni material za Solun in sicer 2 ruska, 5 francoskih 14 angleških, 2 grška (s kontrebanda), 1 norveškega (s kontrebanda), skupno 79.650 ton. Končno so potopili naših podvodnikov še 10 italijanskih parnikov, skupno 25.325 ton. Avstrijski in nemški podvodniki so torej v imenovanem času potopili v Sredozemskem morju sovražnih in nevtralnih ladij za okoli 390.000 ton.

Grška - entente.

LONDON, 13. (Kor.) Reuterjev urad doznava, da je grški kralj pri sprejemu diplomatskega zbora v soboto dal osebno zagotovila, ki se smatrajo za zadovoljljiva.

Grška umaknila mejne čete na solunski fronti.

PARIZ, 13. (Kor.) V senatnem oddelku za zunanje zadeve je podal ministrski predsednik Briand izjavo o položaju na Balkanu. Zagotavlja, da je vlada „lede potrebnih odredb in njenih izvedb med aliranci popolna edinost.“

RIM, 13. (Kor.) „Giornale d'Italia“ poroča iz Aten z dne 12. t. m.: Grška vlada se je na pritisk zaveznikov in vsled težavnega položaja francosko - angleške armade v Macedoniji odločila definitivno, da umakne grške mejne čete. Zadržani grški parniki bodo spuščeni.

MILAN, 13. (Kor.) „Corriere della Sera“ poroča na podlagi dozdnevne izjave generala Sarrailla, da se grška armada zasledujočim Bolgarom in njihovim zaveznikom ne bo upirala. Ton italijanskih in francoskih listov proti Grški je zelo obziren.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 14. (Kor.) Uradno se objavlja: 14. decembra 1915, opoldne.

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 14. (Kor.) Veliki glavni stan, 14. decembra 1915.

Nobenih bistvenih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 14. (Kor.) Veliki glavni stan, 14. decembra 1915.

Nobenih bistvenih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Potopljivi parniki.

LONDON, 13. (Kor.) Angleški parnik „Pinegrovs“ (2847 ton) je bil potopljen. 22 mož posadke je rešenih.

Pristop Belgije h londonski pogodbi.

MILAN, 13. (Kor.) Pariški korespondent „Corriere della Sera“ javlja: V kratkem je pričakovati privolitve belgijske vlade v londonsko pogodbo.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 13. (Kor.) Iz glavnega stana se javlja: Fronta v Iraku: Nobenih novih vestí. — Kavkaška fronta: Odbili smo vse nepričakovane napade, ki jih je izvršil sovražnik na raznih mestih z majhnimi oddelki. — Dardanelska fronta: Anaforta: Sovražne oklopnice, podpirane po balonih, so trenutno obstreljevale naše postojanke. Naša artiljerija je odgovarjala in uspešno obstreljevala strelske jarke in eno baterijo sovražnika. Ari Burnu: Precej srdit boj z bombami in mestoma topovski dvoboj. Seddi Bahr: V noči od 11. na 12. t. m. je vrgel sovražnik na naše levo krilo veliko število bomb. Dne 12. t. m. je sovražnik, potem ko je nad eno uro metal na to krilo bombe in torpede vseh vrst in vzdrževal tudi srdit infanterijski in topovski ogenj, izvršil napad, ki ga je naša artiljerija s krepkim odgovorom popolnoma odbila, pri čemer je bil sovražnik prisiljen, da se je ob velikih izgubah vrnil v svoje strelske jarke.

Amerikanska nota naši vladi v zadevi potopitve „Ancone“.

DUNAJ, 14. (Kor.) Od ameriškega poslanika ministru zunanjih zadev, baronu Burianu v zadevi potopitve italijanskega parnika „Ancona“ izročena nota kaže, da to, da je, dasi je avstro-ogrška vlada dobro vedela za naziranje ameriške vlade glede uporabe podmorskih čolnov za napade na trgovske parnike, ki ji je ameriška vlada jasno razložila Nemčiji ter mu je le-ta tudi pritrdila, poveljnik podmorskega čolna, ki je napadel „Ancono“, opustil, da bi spravil na varno mostvo in potnike ladje, ki jo je nameraval uničiti, menda ker je bilo nemogoče, da bi ladjo kot plen spravil v kako pristanišče. Ameriška vlada je mnenja, da je poveljnik podmorskega čolna kršil načela mednarodnega prava in človečnosti, ker je „Ancono“ obstreljeval ter jo torpediral, predno so bile na krovu se nahajajoče osebe spravljene na varno in ne da bi se jim bilo pustilo vsaj toliko časa, da bi bile lahko zapustile ladjo. Postopanje poveljnika se more označiti samo kot samovoljno usmrtno neoboroženih nekomatantov, ker se ladja, kakor se zdi, ni niti upirala niti ni skušala ubežati in ker ne zadostuje noben drug vzrok, da bi opravičil tak napad. Ameriška vlada je zato primorana, da izvaja iz tega, da je poveljnik podmorskega čolna prekršil svoje instrukcije ali pa da je zamudila avstro - ogrška vlada, da bi dala poveljniku podmorskega čolna mednarodnemu pravu in načelom človečnosti primerna navodila. Ameriška vlada noče domnevati zadnjega slučaja ter raje misli, da je zagrešil poveljnik ta težki izgrez brez pooblastila in v nasprotju z dobrenimi instrukcijami. Ker morajo dobri odnosi med obema deželama sloneti na skupnem spoštovanju pravice in človečnosti, se od ameriške vlade ne more pričakovati, da bi postopala drugače, kakor da zahteva, da avstro - ogrška vlada potopitev „Ancone“ ožigosa kot nezakonito in neopravičljivo dejanje, da se dotednji častnik kaznuje in da se odškoduje svojci na ladi ubitih ali ranjenih ameriških državljani. Ameriška vlada pričakuje, da bo avstro-ogrška vlada, uvažujoč težo slučaja, takoj izpolnila neno zahtevo, ter opira svoje pričakovanje na mnenje, da avstro - ogrška vlada ne bo odpravljala ali zagovarjala dejanja, ki ga svet proklinja kot nečloveško in barbarsko, ki se vsem civiliziranim narodom in ki je povzročilo smrt nedolžnih ameriških državljanov.

Juanski kitajski ce dr.

PEKING, 12. (Kor.) Juanski je sprejel prestol pod pogojem, da ostane vladna oblika neizpremenjena.

Vprašanje zopetne otvoritve dunajske borze.

DUNAJ, 13. (Kor.) Ze dlje časa so se vršila v dunajski borzni komori posvetovanja o vprašanju zopetne otvoritve borze, katerih vseh vsebuje spomenica, ki jo je komora danes izročila finančnemu ministru. Kakor javlja Korespondenz Wilhelm je finančni minister zagotovil vodstvu borze, da se nikakor ne odteza v spomenici uveljavljenim momentom. Ni nasproten vzpostavljenu borznega prometa v omejenem obsegu, toda pri tem bi se morale ustvariti vsa zagotovila, ki bodo odgovarjala sedanjim izrednim razmeram. O posameznih podrobnostih si pridružuje odločitev, izda pa skoro primerne odredbe. Finančni minister je dodal končno, da za slučaj otvoritve omejenega borznega prometa računa na izkušeni patriotizem vseh udeležencev in časopisja, da se izogne vsemu, kar bi moglo povzročiti pretiravanja v spekulaciji.

DUNAJ, 13. (Kor.) Spomenica, ki jo je dunajska borzna komora izročila finan-

čnemu ministru glede vzpostave borznega prometa, opozarja na neprilichnosti, ki so nastale iz privatnega prometa, ki ne zadostuje obilno pričujočemu kapitalu, ter omenja zgolj blaginjski promet pod nadzorstvom komore in ob dejanskem sodelovanju zapričenih posredovalcev na kako drugo uro dnevno. S prometom brez aranžma in brez vsake terminske kupčije bi se odgovarjalo sedanjim legitimnim potrebam in bi se odpravile najhujše zlorabe. Dovoljevanje kredita naj bi se omejilo čim najbolj. Zbornica ne misli za sedaj na objavljane kurzov. Najkrajšeje bi ugnela biti vzpostava omejenega blaginjskega prometa za devize in trgovino z valutami, ki je sedaj prav za prav brez vsakega vodstva in je nje saniranje kričeča potreba že v interesu naše veljave (vrednote).

† Vit. Hahn.

DUNAJ, 14. (Kor.) Soustanovitelj in bivši generalni ravnatelj avstrijske Län-derbanke, dvor. svet. vit. Hahn, je danes tu umrl.

Povodenj na Ogrskem.

MAROS UJVAR, 13. (Kor.) Reka Maros je danes ponoči zopet prestopila bregove in poplavlja cigansko kolonijo in bosenski mestni del. Poplava je privedla s seboj izravnano drevje, dele poslopij in skednjev in poginulske živali.

Razglas.

Na podlagi § 34., odst. 1., brambnih predpisov I. dela, se naznanja, da bodo imeniki črnogorskih obvezancev, rojenih leta 1898., razpoloženi v javni vpogled v ul. SS. Martiri št. 4. I. nadst. vrata št. 2, od 17. do vstetega 24. dec. 1. 1915.

Kdor bi opazil, da se je kaj izpustilo ali vpisalo napačno, more svoje reklamacije v zgoraj omenjenem roku vložiti na mestnem magistratu.

Trst, 14. decembra 1915.

MESTNI MAGISTRAT.

Položaj.

14. decembra.

Angleško - francoski ekspedicijski zbor na Balkanu je poražen in se umika na grško ozemlje. Bolgari so izvojevali veliko zmago. Trenutek je blizu, ko bo še zadnji kočček srbske zemlje zaseden po avstrijsko - nemško - bolgarskih četah. Angleško - francoske čete so baje tako pobite in razbite, da četverosporazum ne more več računati nanje za kake eventualno nameravane nadaljne operacije. Posebno da so trpele angleške čete. Poročila trde, da je od 150.000 mož te skupne armade več nego polovica mrtvih ranjenih, pogrešanih in ujetih. S to vojsko ne bodo mogli Angleži in Francozi držati Soluna. Seveda pod pogojem, da bodo mogli Bolgari preganjati premagane sovražnika tudi na grškem ozemlju. Govori se pa, da se tudi avstrijske in nemške čete bore z Bolgari. Glede vprašanja operacij na grških tleh, mora torej pasti odločitev v malo dneh.

Viri četverosporazuma javljajo pa, da je vojni svet četverosporazuma sklenil, določiti Solun kot prihodnjo operacijsko bazo; da prihajajo tja neprestano nove sveže čete in da je francoski general Sarraill silno zagrižen ter zastavlja vso energijo v to, da reši svojo armado.

O sedanjem razmerju med četverosporazumom in Grško poročajo iz Aten, da vlasti četverosporazuma zahtevajo nemudno rešitev glede defenzive in glede odredb, ki so potrebne vsled umika angleško - francoskih čet. Tozadevna pogajanja v Solunu se vrše med francoskim generalom Sarraillom in grškim generalom Pallisem. Diplomacija četverosporazuma podpira z vsem poudarkom nazore generala Sarrailla.

Potemtakim hoče četverosporazum se poizkusiti svojo srečo na Balkanu. To domnevo potrjuje tudi dejstvo, da privržajo transportne ladje v Solun neznanske množine živil in drugega vojnega materiala. Pa tudi na drugih točkah grškega teritorija se vrše izkrcavanja. Tako vsaj zatrajajo ententna glasila. Isti viri trde, da se pogajanja z Grško vrše uspešno in da je pričakovati, da bo odločitev Grške ugodna za četverosporazum. Poslednja je to, da se privolila, da se Solun postavi v obrambno stanje. Tudi drugim zahtevam da hoče Grška ugoditi ter da je sporazum med grško vlado in entento blizu gotov. Agence Havas (francoska korespondenca) se sklicuje celo na vesti iz uradnih grških krogov, ko trdi, da končna uravnava vprašanj, ki jih je še rešiti, ne naleta več na nobene resne težave ter da se je na zadnjem sestanku med grškim ministrskim predsednikom Skulidsem in odposlancem četverosporazuma ugotovilo soglasje v naziranju v temeljnih potezih. Tudi general Pallis da je brzojavil iz Soluna, da dogovori napredujejo in da se bližajo poljni rešitvi.

Tako poročajo glasovi entente. V koliko pa ta zatrdila odgovarjajo tudi dejstvom, se mora — kakor smo že rekli — pokazati v malo dneh.

Glede pomoči od strani Italije poročajo v „Kölnische Zeitung“, da italijanska poročila iz Valone oporekajo vestem, ki so govorile o velikih masah tamkaj izkrcanega italijanskega vojskovanja. Došlo da je le nekoliko tisoč mož in nekaj delavskih čet. Podpora Italije da se omeja za sedaj le na dopušljanje provijanta in materijala. Za kako balkansko ekspedicijo mima Italija čet na razpolago, istotako kakor jih nima za Libijo, da si jej tam že teče voda — Sredozemskega morja v grlo.

Najnoveji konflikt med Nemčijo in Zedinjenimi državami radi po teh poslednjih zahtevanega odpoklica vojaškega in mornariškega atašee pri nemškem veleposlanstvu v Washingtonu se reši mirnim potom, ker je Nemčija odnehala in je že ustregla ameriški zahtevi. Sedaj zahteva le še zagotovitev svobodnega prevoza za rečena funkcionarja. Glede vzrokov za to zahtevo Zedinjenih držav se ne more doznati nič konkretnega, ker je v tem pogledu washingtonski državni departement trdo zapet gori do grla, in naglašala le toliko, da rečena nemška funkcionarja nista bila v zvezi z nikakoli zaroto in da se zahteva odpoklica nanaša samo na njihovo militarno delovanje. Nekateri menijo, da je ta konflikt nekakšna posledica afere z avstro-ogrskim poslanikom Dumbo, ki je bil nedavno tudi odpoklican vsled zahtev Zedinjenih držav.

Promet zavolkov v božičnem času 1915.

Radi pomanjkanja uradniškega in služabniškega osebja, kakor tudi prevoznih sredstev, bo povečani promet s poštnimi zavotki, ki ga je pričakovati o letošnjem božičnem času, prav posebno oteženo. Zato, da se zvišan zahtevam kolikor mogoče ustreže, je treba tudi marljivega sodelovanja občinstva.

C. kr. pošto in brzojavno ravnanje, stvo v Trstu se torej obrača do javnosti s prošnjo, da ga pri njegovem stremeljenju, izvršiti večji del božičnega prometa s poštnimi zavotki po možnosti že sredi meseca decembra, dejansko podpre ter vpoštevajo sledeče določbe in nasvete, ker bi sicer bila neizogibna zastajanja v prometu, ki bi enako občutno oškodovale stranke in poštni zavod.

Predvsem naj se vsak prizadeva, da odda božične zavotke na pošto nekaj dni prej, nego je to običajno delal v normalnih razmerah. To velja tudi za zavotke, ki jih vsake vrste, torej tudi za divjačino v splošnem in posebej za vse na Ogrsko namenjene pakete. Pri obstoječih težkočah je nemogoče dati zavotkom z živili kakršnokoli prednost. Zlasti zavotke, naslovljene v velika mesta, je treba predati prej, nego sicer, ker se v teh krajih dostavitev navadno še bolj zavleče.

Ker nadalje zavotkom med vožnjo ne bo mogoče posvečati one pozornosti, kakor se jo ob drugih okoliščinah še lahko zahteva, je neizogibno potrebno, da je o mot brezposojno trpežen in dovolj odopen. Ravnanje priporočajo poštlateljem, da rabijo za omot v svojo lastno korist po možnosti edine lesene zabojčke. Ako pa se vendarle upotrebljajo za omot koši, valovita lepenka, ali platno, morajo biti ti omoti prav posebno trpežni.

Zavijanje v navaden papir ali škatlje iz lepenke (kartona) naj se sploh opusti. Zavotke — tudi lesene zabojčke — je treba krepko prevezati in po možnosti opremiti z ročaji.

Poštlateljem predmetov, ki se drugače razpošiljajo z naslovnimi zastavicami brez omota, kakor divjačina in podobno, se nujno svetuje, da predajo o božičnem času tudi take pošiljke v omotih, ker se sicer lahko izgube naslovi. Sveže meso ali predmeti, ki pušajo maščobo ali vlago, posebno tudi ribe, se morajo dajati v lesene zabojke, ali k večjemu še v koše.

Na pošilkah z živimi živalmi in na dotičnih poštnih spremnicah mora biti navedena predodredba poštlatelja, kakor:

- a) Če se takoj ne sprejme, nazaj!
- b) Če se takoj ne sprejme, prodati!
- c) Če se takoj ne sprejme, brzojavno obvestiti na moje stroške!

Pošiljke morajo imeti čisto jasen in popoln naslov (bivališče, mestni okraj, cesta, ulica, hišna številka, zadnja pošta). Priporočila se, da se vložijo v pošiljke prepis naslova. Zavitek in poštna spremnica morata biti popolnoma enako naslovljena.

Naslovi se morajo napisati neposredno na omot: če to ni mogoče, se napiše naslov na papir, ki se z vsjo površino prilepi na omot. Ako se pošilja v koših, vrečah in slično, je treba naslov prilepiti na omot, ali pa rabiti naslovne zastavice. Naslovne zastavice morajo biti iz lesa, čvrste lepenke, usnja, pergamenta itd., in pritrjene na pošiljke tako, da ne morejo odpasti ali pa se odtrgati.

Pri pošilkah, ki so podvržene užitini in namenjene v večja mesta, je treba točno navesti vsebino na poštni spremnici kakor tudi na pošilkah samih in sicer po kakovosti in količini (v kilogramih, kosih, litrih itd.).

Pri pošilkah s povzetjem se mora »povzetje« in »povzetni« znesek označiti tudi na njih samih.

Vrednost, navedena v naslovu zavotka in na spremnici brez strugotin in popravkov, se mora ujemati v črkah in številkah.

V kolikor so vrednostni zavotki sedaj sploh dopušteni, se ti morajo zapečatiti po predpisih.

Končno se opozarja odpoštlatelji zavotkov v inozemstvo na obstoječe prepovedi o izvozu blaga. Pripominja se, da mora škodo, ki nastane iz tega, da se ni spoštovala prepovedi, razglašene v državnih zakonikih, tretji vselej le odpoštlatelj sam.

Zatorej je nujno potrebno, da se pred predajo zavotkov za inozemstvo vsak počuti o dotičnih predpisih.

Domače vesti.

Bodoča češka univerza na Moravskem univerzalni dedič. Bivši, te dni umrli knezo-nadškof dr. Kohn v Olomucu je določil za univerzalnega dediča svojega premoženja — ki znaša kake tri milijone kron — bodočo češko univerzo na Moravskem, a to po smrti tistih oseb, ki jim je poknezonadškof določil dosmrtno rente. Pokojni cerkveni dostojanstvenik je dajal v zadnjih letih svojega pastirovanja več nego preveč povodov, da se je velika javnost bavila žnjim. Poprej miroljuben, blag in posebno velik prijatelj in pospeševatelj umetnosti, je postal naenkrat razdražen in nestrpen, da si je nakopal toliko nasprotstev na vseh straneh — ne izjemši duhovščine — da se je moral slednjič umakniti z nadškofijske stolice. No, sedaj se oglašajo glasovi, ki pojasnjujejo to njegovo vedenje. Bil je bolan na živcih in videl je povsod sovražnike. Bilo pa, kakor bilo: s svojo oporoko si je postavil najlepši spomenik prijatelja in pospeševatelja kulturnega dela češkega naroda, ki bo blagoslovil njegov spomin.

† Profesor Anton Bezenšek. Iz Sofije je prispela vest, da je 11. t. m. umrl tam doli mož, katerega smo Slovenci s ponosom mogli prištevati svojim najboljšim možem. Bil je to naš spodnještaterski slovenski rojak, profesor in vseučiliški docent Anton Bezenšek. — Pokojnik se je rodil leta 1854. v mali vasi Bukovju v celjski okoličini. Gimnazijo je potoval v Celju, a dokončal jo je z zrelostnim izpitom v Zagrebu leta 1874. Leta 1879 se je preselil na Bolgarsko, kjer mu je vladala poverila sestavo bolgarske stenografije. Obenem je bil imenovan za voditelja stenografskega urada v bolgarskem soprobu in za profesorja na sofijski gimnaziji. Po večletnem delovanju je bil premeščen v Plovdiv, kjer je imel njegov brat knjigotrožnik, in je tudi na tamošnji gimnaziji deloval kot profesor, dokler ga niso leta 1910. zopet poklicali v Sofijo in ga imenovali za docenta na vseučilišču. V tej službi ga je sedaj dohitela smrt, starega komaj 61 let. — Pokojnik je širšim slojem našega naroda znan po raznih svojih spisih, katerih je precej objavila tudi Družba sv. Mohorja in veliko tudi razni slovenski časopisi. Največje so pa njegove zasluge za razvoj stenografije med nami Jugoslovani sploh in posebej tudi še med Slovenci. Pokojnik je izdal dalje časa strokovni list »Jugoslovanski Stenograf« in se je tudi prav rad udeleževal jugoslovanskih stenografskih sestankov in kongresov, na katerih se mu je brez pridržka priznavalo najodličnejše mesto. — Vrlemu možu, ki je v vsakem oziru delal čast slovenskemu imenu, bode lahka zemlja bolgarska, v kateri je našel drugo svojo domovino, v svojih delih pa si je postavil trajen spomenik, časten zanj in za naš narod, iz katerega je izšel.

Junaške smrti je padel v bojih na soški fronti kadet v rezervi bosansko-hercegovskega polka g. Peter Bolonič, sin nadučitelja Petra Boloniča v Sv. Petru v Šumi in bratranec g. Ivana Boloniča, c. k. uradnika pri tržaški finančni direkciji. Bil je dne 30. novembra težko ranjen v treh. Odnosi so ga v bolnišnico v Renčah, kjer je vsled zadobljene rane izdihnil svojo dušo in so ga pokopali na tamošnjem pokopališču. Junak je bil in junaške smrti je umrl v obrambo svoje domovine. Padlemu junaku časten spomin, a rodbini njegovi naše najiskrenejše sočutje.

V nedeljo, 19. t. m. se ponovi v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu na korist ženske podružnice CMD prireditve v proslavo 67letnice Njegovega Velikanstva, ki je pri svoji prireditvi dne 1. decembra dosegla tako časten uspeh. Izvajal se bo natančno isti spored kakor zadnjič: 1. Slava cesarju Francu Jožetu I., živa slika. 2. Slovenske narodne pesmi. 3. Hrvatske narodne pesmi. 4. »Habsburški rod«, spevoigra s petjem, deklamacijami in skioptičnimi slikami. Začetek točno ob 5 popoldne. Cene: sedeži v dvorani po K 1'20, 1. in 80 vin, na galeriji 80 vin, stojišče v dvorani 50 vin, na galeriji 30 vin, za otroke 20 vin. Lože po 5 K. Prireditve, ki je po soglasni sodbi najlepša, kar jih je bilo dosedaj v Narodnem domu, in prepotrebna blagajna CMD vabi vse Slovence, da pridejo v nedeljo ob 5 popoldne v Narodni dom. Predprodaja vstopnic je od danes naprej pri vratarici Narodnega doma v Trstu.

Pomagajte revnim in potrošnikom! Tiho, a smoteno in resnično vsi svojino vzišeno nalogo tržaško »Društvo sv. M. M. za varstvo deklet«. Več kot 6.000 njih, ki imajo svoje pod orožjem, se je zateklo od začetka vojne k nam, in dobili so potrebnih nasvetov in podpor. Mnogo, mnogo bi naredili vsem potrebnim, če bi imeli zadostnih sredstev. Obračamo se torej do imovitejših družin, posebno do gospod, z

iskreno prošnjo, da bi nam blagovolili darovati kako oblačilo (tudi perilo), ki ga morebiti ne rabijo tako nujno. Dobrodošlo je vse, kajti potrebe so velike. Društvo razdeli doše darove najrevnejšim družinam vpoklicanih. »Društvo sv. M. M. za varstvo deklet«, Trst, ul. delle Acque št. 14 III. ure: od 10 zj. do 3. pop.

Otroški vrtec v Rocolu priredi v nedeljo 19. t. m. ob 4 pop. svojo običajno božičnico z obširnimi vzporedom.

Razpis štipendij. Za šolsko leto 1915/16 je oddati gimnazijski štipendij letnih 210 K za dijake tržaške gimnazije, ki je avstrijski državljani in rimsko-katoliškega veroizpovedanja. Tozadavne prošnje opremljene z običajnimi dokumenti, je oddati najkasneje do 31. decembra t. l. v vložnem uradu mestnega magistrata.

Mestna zastavljalnica. Danes ob dopoldanskih urah se bodo prodajali na dražbi dragoceni predmeti serije 135., zastavljeni meseca junija na zelene listke, in sicer od št. 165.500 do št. 167.400, ob popoldanskih urah pa nedragoceni predmeti serije 136., zastavljeni meseca julija na bele listke in sicer od št. 72.600 do št. 74.000.

Kdo ve kaj?

Josip Erzetič, 5. stotnije, 97. pošpolka, vojna pošta št. 63, išče svojega očeta, doma iz Visnjika št. 39, Kopskega županstva na Gorickem. Pogrešane je oddel dne 20. majnika 1915 kot voznik za armado — isti čas, ko je sin oddel k vojakom. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči na goraji naslov.

Izpred sodišča.

Novarno dopisovanje.

Vkljub temu, da vojna traja že nad šestnajst mesecev in se je že takoj ob začetku vojne uvedla pisemska cenzura, se vendar še sedaj nahajajo ljudje, ki mislijo, da smejo pisariti po svetu vse, kar bi se jim zljubilo. Da stvar ni taka, se je prepričal tudi tržaški dopisnik ljubljanskega »Slovenca«, g. M. K., ki je zaradi nekega svojega pisma, ki ga je pisal uredništvu omenjenega lista, stal včeraj pred tržaškim okrajnim sodiščem, obtožen, da je okrilil cenzuro na tržaški pošti zlorabe uradne oblasti. Stvar je bila namreč takale: Dopisi, ki jih je pošiljal g. K. v Ljubljano, so se marsikdaj precej zakasnil, in to je dalo g. K. povod, da je začel razmišljati o vzrokih teh zakasnenj. Kakor je izjavil tudi na razpravi, je predvsem dolžil naš list, da ima tu svoje prste vmes, in je navedel kot dokaz celo naslednje »dejstvo«. Dne 4. novembra zvečer da je odposlal iz Trsta neko pismo ljubljanskemu »Slovencu«, v »Edinosti« 5. novembra pa da je bil v »listnici uredništva« že »odgovor« na ono njegovo pismo. Kako bi bilo mogoče drugače, kot pa da je kdo od cenzure na pošti sporočil še isti večer stvar uredništvu »Edinosti« — tako si je mislil g. K. in tako tudi pisal potem v Ljubljano. Cenzura na pošti pa je seveda čitala tudi to pismo in je potem izročila državnemu pravdniku. Posledica je pač bila, da je g. K. stal potem včeraj pred sodnikom Comelom in se moral zagovarjati zaradi one obdolžitve. Pripomnimo naj še, da je g. K. v svojo obrambo trdil celo, da je nekega dne oddal v Stadionovi ulici pismo, menda tudi namenjeno v Ljubljano, v pošto škrinjico in da je takoj za njim prišel potem neki uslužbenec »Edinosti« in vzel ono pismo iz poštne škrinjice.

No, gospodu K. vsi ti izgovori niso pomagali dosti, kakor mu menda tudi ni preveč pomagal od g. dr. Robbe zaprošeni pouk, kajti sodnik ga je obsodil na 20 K globe. Zastopnik državnega pravdnika je prijavil vzkliz zaradi prenizke kazni.

Ker je obtoženec, kakor smo že poročali, v svrhu svoje obrambe mešal v svojo stvar tudi naš list in tudi nekatere člane našega uredništva, češ, da niso »dobri z njim«, bode povedano tu, da ga ni člana našega uredništva, ki bi gospoda K. ne poznal prav do obisti in mu ne privoščil vseh dobrot njegovega začasnega časnikarskega zanimanja. Da bi kdo morda zato ne »bil dober z njim«, pač ne vemo. Prepričan pa je lahko, da ga ni med njimi prav nobenega, ki bi se hotel toliko poniževati, da bi ali sam volnil ali dal po kom drugem volniti za njim, kam in kako dorisuje. Naravnost zlobno in obrekljivo pa se krajz pisem gospoda K., ali celo zlorabo cenzurnih organov dobivati menda tako silno zanimive njegove povpise. Tako zlobno obrekovanje si prepovedujemo kar najodločneje in si pridržujemo pravico, da se zmenimo z gospodom K. zaradi te obdolžitve na drugem mestu.

Glede zgoraj omenjenega »dejstva« naj pripomnimo, da hranjeno v uredništvu dopis, na katerega smo v »Edinosti« 5. novembra t. l. odgovorili v listnici: »Štiri strani...«. Na dopisu je podpisan dopisnik, ki nam je pozneje tudi še odgovoril na oni naš odgovor v listnici. Oba dopisa je ta dopisnik sam vrgel v škrinjico v naši veži, tako da ju pošta niti videla ni.

MALI OGLASI.

Močno kovo se napravi samo z specializirano »AMERINO«. Gospodine pokusijo lahko to kavo pri tržki »AXA« d. z. o. z., ul. Miramar št. 13 (skladišče). 1/4 kg pristnega »AMERINO« K 1-35. 610

Boljši rodbini ki ima malo ali nič otrok in bi imela čas in voljo po roditeljsko skrbeti za šolo obiskujočo dekle, bi se ji oddalo začasno hčerko radi vojaških zader. Ponudbo z navedbo porojev pod »Skrbna rodbina« na Inzer. oddetek Edinosti. 618

Išče se zanesljivega vajenca za trgovino jestvin. Ulica Stadion 17. 616

Postrežnico ali sluzkinjo pridno, snažno, z dobrimi sprječevali išče se — Ulica San Nicolo 27, II. nad. 615

Fino kisljo zelje in repo v sodih po 20—50 kg ter praka-meno meso prodaja Fr. Cvek v Kamniku. 609

Veliki stenski skladi (blok) koledar izda knjigar. J. STOKA. Za božične praznike izide na elegantnem kartonu edini slovenski koledar te vrste, ki bo obenem služil tudi kakor beležni koledar. V oklepu bo imel hrvatska imena mesecev. Nedelje in prazniki bodo tiskani rdeče. Z ozirom na praktičnost bo ta edini slovenski koledar neizogibno potreben vsem obširnim in zapeljivim uradom, vsem odvetnikom in notarjem, trgovcem, obrtnikom in privatnikom. Cena mu bo K 2-40, po pošti K 2-60. Naročila naj se izročijo pošljati: J. Stoka, knjigarna in trgovina v papirjem, Trst, Molino picolo št. 19. 700

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 2436

M. Gai se je preselil v ulico S. Sebastiano št. 2. Specializirata gumijevih in higijenskih predmetov. Ceniki zastoj. 587

Mebilirana soba se odda (K 24) poštini gospodini. Ul. Commerciale 9, III. nad. 617

60.000 kron znaša glavni dobiček sreč »Avstrijskega rudečega križa«, kojih prihodnje zbranje se vrši dne 2. januarja 1916.

Zahtevajte prospekt. — Srečkovno zastopstvo 4, Ljubljana.

Cena in redilna hrana (v škatljah.)

Kuhana danska govedina (1/2 kg)	K 230
fini goveji gulaš (1/2 kg)	K 230
oprane ribe (1 kg in več)	K 280
kondenzirano mleko (1/2 kg)	K 140
pašteta iz otrob (1/2 kg)	K 140
rižot, riž v svinjski masti	K 170
1/2 norveških sardin	K 125
1/2 norveških sardin	K 125

Na debelo nižje cene. Pošljite po poštnem povzetju ADOLF W. KRANSZ. Stari uvažatelj skandinavskih proizvodov. — Osijek I, (Hrvatska).

Umetni zobje z in brez čeljusti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Morske ribe nasoljene
po K 1.56 od 5 kg dalje po K 1.50, nadalje trebuševina, reberca (carré), osušeno meso i. t. d. i. t. d. po K 6.40, več nego 5 kg po K 6.10.
Albin Anžič
Veletrgovina v ul. Ugo Foscolo 3.

MICHELE ZEPPAR Trst, ulica San Giovanni 6 in 2
TELEFON št. 11-85
Podružnica v Zadru.
Zaloga majoličnih peči in štedilnikov (Sparherd) lastnega izdelka.
Edino zastop. tovarne majoličnih peči: Carl Mayer's Söhne, Blansko
Jzbera plošč za stene kakor tudi za štedilnike, majolice, peči izdelane za trajno opanj, uporabljive tudi na olin. 372

SIROLIN "Roche"
Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenca
Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vseki, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvladovati se bolezninega zdravit.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdusljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. 4-